

Ezterenzubiko haur baten bizia 11 urte artio (1920-1931)

L.: ni sortu nintzalaik, niaur, ez baitakit nun, alo, nun nintzan, bana geo jakin dutanaz Agerrian sortia, Ezteentzui Agerrian, aita gerlaa joan zelaik, ama ez baitzen bakarrik egoiten al bere etxian, ordian aitak ezarri zinan eta ama beero... Agerria delako etxe ortan, eta gero etxetiar zarri gue etxia, bazitunan harzaliak, eta bon, ordian aita gerlatik, lau urte gerlan inik, eta jin artio, ez zunan hantik... Ez zunan higitu, ba ono geio, en dix-huit, ono ez zunan ji... Ez zunan alo, en dix-huit jina zunan, geo dix-neuf, vingt, apepre vingt et un joana nun ni apepres Ihaaldeat, mille neuf-cent vingt et un, erran nai dut oai, nik urte at nikenan, urte at, ta hartu zinan aitak etxea berriz, ta kabalez e muntatu aal bazen, ba ez zunan ez sos andik, bana nunbaitik laguntza ukan zinan doaikai, beti, ba, ni oit nizan zerez, denboa laburrez inaz, zernai izanik, ba, zortzi-amar bei-buru bazitunan, nik... Ni, alo, hamar urtetaaz geo, ni oartu nizanetik, ta ordian, hartan... Hartan kusi dinat ttipitik hasia zela, geo, hara, hara, haurtasuna, ta, beti, zazpi urtetan, ba zazpi urte, zorzi urte urran banitinan seurro, ez zunan ez ordian gazteik, ttipik komiatzen ez, joan nindunan Aatsaat, aitak kusten zinan urrun zela gure etxetik, ez zela... Erteko moldian herrira badinau, Ezteentzuirat, antxu bi orenen bidia, ordian, eliza ta eskola an berian zitunan ondo-ondoan, ez zunan han, deus e, nehok e ze iten al zin, han berekoek salbu, ordian hara, gu aitak zarri gindinan oseba aten etxean, ta ni kontent an, ta osebaikin egon, ba, ba, alo, hiru urte... Hiru urteko at an nunbaitan, hameka urte artio, alo, kominiatu artio, ta aitak kartzen zinan, ez beitzen han e seurrenik, han e baitzen, bazunan ja... ba, ba, bazunan an e familia pollita, ta hak e obligaaazi zinan zeit kartzia jatekoa haat, ta oritzen nun ekarri zitila, behin, xingar azpi bat ekarri ziila, han denek jateko bana ua karri zila oitzen nun, artzar zombait ere, ua re oitzen nun, hara, artzarra nunbaitik karri zinan, hala, ola, pastu re han denbora, ta ni geo kontenxko hameka urtetan kominiatu nilaikan, igandia, maiatzain hoita ameka zunan, ta bon, kontenxko, mais, alo, eta bestaindako zunan, kominione gisa, besta, ina gininan gure apailuñoa, aita re an zunan, beti, ta aita etxea joan zunan ba ordian, ta nik neuria gogoan bainin, ez zinan uzten ez hak behala, zertako an egon, obligatuik ez zunan jeus e. Ordian, ba, nik deus e hari re erran gabe, bon, bihamunian, asteleheinian, goizian meza baitzen, haurren meza, ta ordian mezaa joan ta, are, ta ez ninan lagunere jeusik erran joain nintzala, eh-eh, ni ixi-ixila, ta jin nintzalaikan beatzi onetan etxeat, mezati landa, beatziak, zortziak iria alo, bat, ta: “ba, xu ttantta ni zertako niz emen ni? Etxea baniaxu”, ta “ba hiauk kusak e, iauk kusak e”, ta “joain hiza hi, ze ari hiz?”, “ni joain? Ba, ba, gustian, ikasia ixit, alainan, ez xit nik eta bizikleta beharrik ez eta, oi, oi!”, ta “na galtzen bahiz?”, ta “xade, ageriko uxu ba nunbait zeit”, ta, bon, etxea eldu nindunan, ta ez

zunan ez postaik, bixtan dena, ta ez telefonaik, ta, bon, etxeat jin nintzala, ta ni kontent, ta nik errana aitari: “bon, aita, bihar xu joain xira ene pusken xeka, ori, ni jina nuxu ta ez nuxu obliatia baitezpada eskola, bon, ba, ba, zertifikata inen ninan, puntu artan jina nindunan, gero errinter inguratu, to: “comment? Biscaïchipy il est parti?”, “ah oui, bon, te, ta bon (...) ari nindunan frango polliki eskolan alta, bana ua ez zunan enetako, ez ninan deus pentsatzen, eskola, ni, ardis, ardi edo hola, kanpañan bizitzia, ara, ene plazera ori izan zunan.

Garaziko euskararen hizkuntza aldakortasuna

Alexander Artzelus Muxika

Zuzendariak: Iñaki Camino Lertxundi Juan Manuel Hernández-Campoy

Doktorego-tesia Gasteiz, 2021

Hizkuntzalaritza eta Euskal Ikasketak Saila

Euskal Hizkuntzalaritza eta Filologia doktorego-programa

Letren Fakultatea

UPV-EHU

Lan honen kariatara, Eleketan agertzen diren lekukotasun zati batzuen transkribapen lan bat egin du.

Hitz osoak idazteko orde, ahoskerari lotu zaio egin ahala